

Precaire verblijvers hebben recht op een vaccin én een vaccinatiebewijs **update 21/02/2022**

ORBIT werkt verder – samen met verschillende humanitaire organisaties en eerstelijnszones – om er mee voor te zorgen dat mensen zich laten vaccineren tegen COVID-19. Ook de overheden zetten daarop in. Ze maakten het mogelijk dat **ook precaire verblijvers – waaronder mensen zonder wettig verblijf - toegang hebben tot vaccinatie**. In verschillende talen en op vele plekken werd informatie verspreid over het belang en de mogelijkheden van vaccinatie.

MAAR! Er zijn geen cijfers beschikbaar van het aantal gevaccineerden bij de precaire verblijvers. Het is wel duidelijk dat **nog veel mensen aangesproken moeten worden** of op de hoogte gebracht moeten worden van de vaccinatiemogelijkheid. Er stelt zich nu ook de vraag voor een extra prik en een boosterprik. Vele precaire verblijvers werden immers gevaccineerd met het Johnson & Johnson vaccin.

We zetten hier alles bij elkaar wat betreft actuele info. We blijven in overleg met de bevoegde administraties, kabinetten en lokale actoren.

1. Over problemen en oplossingen voor het vaccinatiebewijs

Wie zich laat vaccineren is solidair in de strijd tegen corona. De meerderheid van de bevolking heeft ondertussen een bewijs van vaccinatie op zak of op de smartphone staan. Voor precaire verblijvers is dat niet zo eenvoudig.

- Precaire verblijvers kunnen **geen itsme aanmaken** om langs die weg hun vaccinatiebewijs te downloaden
- Precaire verblijvers moeten een **papiere versie van het vaccinatiecertificaat aanvragen als ze beschikken over een bis-nummer**
 - Voor het **Vlaamse Gewest** kan dat telefonisch op de helpdesk van de Vlaamse overheid op het nummer **078/78.78.50**. Er is echter een taaldrempel voor mensen om dit zelf te doen. Velen zullen daar ondersteuning bij nodig hebben. Sociale organisaties en andere hulpverleners kunnen dat doen.

Meer info hierover vind je op

<https://www.laatjevaccineren.be/vaccinatiecertificaat-covid-19>.

Attentie: deze informatie staat er enkel in het Nederlands en er wordt enkel gesproken over het rijksregisternummer. **ATTENTIE: ook mensen met een bis-nummer kunnen een vaccinatiecertificaat aanvragen.**

In **Gent en Antwerpen** zijn er loketten die met de applicatie MAGDA de vaccinatiebewijzen kunnen ophalen, printen en afleveren.

Wij pleiten ervoor dat dergelijke aflevering ook zou kunnen in elke eerstelijnszone in het Vlaams Gewest. Dat blijkt nog niet het geval te zijn. **Contacteer daarvoor de populatiemanagers van de eerstelijnszones. [Op deze pagina vind je hun opdracht en de lijst met contactgegevens.](#)**

- **Voor het Brussels Gewest** is er een **ander telefoonnummer** en kan het ook **afgehaald worden aan een info kiosk**. Lees [hier alle info](#) .
- **Attentie:** een vaccinatiebewijs geldt maar van de 15de dag na het ontvangen van een vaccinatieprik. Dat is van belang voor reizen naar buurlanden en toegang tot bepaalde gelegenheden waar het vaccinatiebewijs voor nodig is.

2. De eerste, tweede, ... de boosterprik

Wie nog niet gevaccineerd is als persoon zonder wettig verblijf heeft recht op vaccinatie. Om daar een afspraak voor vast te leggen kan er contact opgenomen worden met de vaccinatiecentra (zowel in Vlaanderen als Brussels Gewest).

In Brussels Gewest: <https://coronavirus.brussels/nl/vaccinatie-covid-menu/vaccinatie-covid-brussel/> / telefonisch 02/214.19.19

In Vlaams Gewest: [neem contact op met de populatiemanagers van de eerstelijnszones](#)

Precaire verblijvers hebben ook recht op een tweede (na Johnson & Johnson) of derde prik (na andere vaccins). Gemiddeld gelden deze termijn voor zo'n extra prik:

Voor wie eerst Johnson & Johnson kreeg: extra prik best na 2 maanden

Voor wie eerst Astra Zenica kreeg: extra prik best na 4 maanden

Voor wie eerst Pfizer of Moderna kreeg: extra prik na 4 maanden (beslissing van 15/12)

3. Vaccinatie van kinderen in precair verblijf

Kinderen vanaf 5 jaar kunnen worden gevaccineerd.

De overheid heeft er echter voor gekozen om deze vaccinaties niet – zoals andere vaccinaties – via de scholen en de CLB's te laten toedienen, maar wel **via de vaccinatiecentra**. Hierdoor ontstaat het probleem dat **een grote groep kinderen/minderjarigen in precair verblijf nooit een uitnodiging heeft gekregen**. Daardoor is de kans groot dat veel van die kinderen ongevaccineerd in de klassen zullen blijven zitten. De vaccinatie voor minderjarigen is niet verplicht, maar elke ouder moet wel de bewuste keuze kunnen maken voor het al dan niet vaccineren.

ORBIT roept de overheid en de onderwijskoepels op om, in samenwerking met de vaccinatiecentra, **via de scholen een extra brief mee te geven aan alle ouders waarin staat waar en wanneer hun kinderen (ook die zonder wettig verblijf dus) die nog niet gevaccineerd worden terecht kunnen**. Dit zorgt dat elk kind minstens een concrete uitnodiging krijgt. De school is een goed kanaal gezien de leerplicht geldt voor alle leerplichtige leerlingen, ook voor die zonder wettig verblijf.

Als je ouder bent of ouders kent in dat geval, vraag aan de school wat zij doen om de vaccinatie mogelijk te maken. Een school kan trouwens ook een plaats van vertrouwen zijn voor een mobiel vaccinatieteam.

Je vindt hier meertalige informatie over vaccinatie van kinderen. Het is toegepast op vaccinatie in het Brussels Gewest, maar ook bruikbaar om vertrouwen te wekken op andere plaatsen.

4. Meer structurele oplossingen nodig / inzetten op mobiele vaccinatieteams

Het is in ieders voordeel dat **iedereen snel en efficiënt een (derde) vaccinatieprik** krijgt. Daarom is het absoluut noodzakelijk ook de cijfers van precaire verblijvers - dus ook van mensen zonder wettig verblijf die gevaccineerd zijn - bij te houden. Zowel van de minderjarigen als de meerderjarigen.

Het blijft nodig in te zetten op **informatie en dialoog over vaccineren**. Daarvoor zijn verschillende instrumenten beschikbaar. [Deze gesprekskaart en de handleiding van ORBIT](#) en Welzijnsschakels. Deze [meertalige info van het Agentschap Integratie Inburgering](#).

Het is in het voordeel van de volksgezondheid dat gevaccineerden onverwijld toegang krijgen tot zijn of haar corona-vaccinatie-certificaat. Alleen zo kunnen we het vertrouwen in de overheid doen groeien. De motivatie daarvoor moet even groot zijn als voor de vaccinatie zelf. Als elke prik telt dan dient elke mens die geprikt wordt daar ook een bewijs van te krijgen. Zo niet zal het vertrouwen in het vaccineren en het aanbod van de overheid verder dalen.

De meest praktische en pragmatische weg hierin is dat er **in elke gemeente een loket** is waar **iedereen die moeite heeft om zijn of haar vaccinatiecertificaat te bekomen** geholpen kan worden. Dit voor alle doelgroepen, ouderen, kwetsbaren, precare verblijvers,...

Eind oktober 2021 stuurden wij vanuit ACV, Amnesty International België, BAPN (Belgisch Netwerk Armoedebestrijding), Beweging.net, Caritas International, Dokters van de Wereld, JRS Belgium, ORBITvzw, Samenlevingsopbouw en Vluchtelingenwerk Vlaanderen, **een gezamenlijk schrijven over deze kwestie naar het Federaal Kabinet Volksgezondheid**. Tijdens een overleg met het kabinet Vandenbroucke pleitten we voor de structurele aanpak. Wij zullen deze problematiek federaal en ook bij de Vlaamse overheid blijven aankaarten. Wij volgen de aanpak in het Brussels Gewest op in een werkgroep met Kliniek Sint-Jan, die het Pacheco-vaccinatiecentrum beheren.

In januari 2022 stuurden wij deze suggesties en vragen naar het kabinet van Vlaamse Minister Beke en het kabinet van Vlaams Minister Somers:

- De organisatie van vaccinatie (eerste prikken en boosterpijken) voor precare verblijvers en de bijzondere inspanningen die nodig zijn naar de moeilijk bereikbare doelgroepen toe met mobiele teams op plekken van vertrouwen. **Hoeveel mobiele teams zijn er ingezet in de verschillende eerstelijnszones en wat zit er nog in de pijplijn?**
- De moeilijkheden die we (nog steeds) gemeld krijgen over het verkrijgen van **vaccinatiebewijzen** voor mensen in precair verblijf die zich hebben laten vaccineren. Waar kunnen zij op een laagdrempelige manier terecht in Vlaanderen?
- Het **bereikbaar en bekend maken van vaccinatiemogelijkheden** voor kinderen in precair verblijf en de noodzakelijke (interculturele en fijnmazige) communicatiestrategie.
- Het verkrijgen van **cijfermateriaal** om te weten te komen hoeveel bis-nummers er zijn aangemaakt voor vaccinatie per regio (of liever nog per eerste lijnszone) en het aantal mensen met een bis-nummer dat ook een vaccinatiebewijs bekwam.

Daarop volgde een constructief overleg met het Agentschap Zorg en Gezondheid en VIVEL (Vlaams Instituut Voor de Eerste Lijn). **Zij bezorgen ons in de week van 14/01/22 een actuele lijst bezorgen met de contactgegevens van de populatiemanagers**. Zodat de vaccinatiecentra, na de rush van de boostercampagne, en die nu meer tijd hebben om opnieuw in te zetten op het bereiken van moeilijk bereikbare doelgroepen, kunnen aangesproken worden.

VIVEL en de populatiemanagers **zijn vragende partij om in contact te komen met organisaties die hen daarbij kunnen helpen. We roepen dan organisaties op om contact te nemen met de populatiemanagers, er kan op vele plekken van vertrouwen nog vaccinatiewinst geboekt worden.**

Een goed voorbeeld: de eerstelijnszones van Antwerpen zijn daar alvast stevig mee aan de slag. Er zijn open inloopmomenten georganiseerd op verschillende momenten en plekken in Antwerpen. Dit zijn de recentst aangekondigde:

- zondag 13/2: 14:00 – 18:00u: Atlas - Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen
- zaterdag 19/2: 14:00 – 18:00u: CM Park Spoor Noord Duboisstraat 65, 2060 Antwerpen
- zondag 27/2: 14:00 -18:00u: Bib Elsschot Willem Elsschotstraat 5, 2050 Antwerpen
- maandag 28 februari: 14 tot 18 uur ZNA Stuivenberg, Lange Beeldekenstraat 267, 2060 Antwerpen

ORBIT juicht deze aanpak toe en hoopt dat andere eerstelijnszones, ook in landelijker gebieden inspiratie halen uit deze outreachende aanpak.

Heb je zelf nog voorbeelden van een goede aanpak? Graag melden op amos@orbitvzw.be

Nota – Hilde Geraets – update 21/02/2022